

PRESUDA SUDA

9. svibnja 1985.(*)

„Članak 95. – Posebni porez na motorna vozila”

U predmetu C-112/84,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku, na temelju članka 177. Ugovora o EEZ-u, koji je uputio Tribunal de grande instance de Belfort (Okružni sud u Belfortu, Francuska), u postupku koji se vodi pred tim sudom između

Michela Humblota

i

Directeur des services fiscaux,

o tumačenju članka 95. Ugovora o EEZ-u,

SUD,

u sastavu: G. Bosco, predsjednik vijeća, u svojstvu predsjednika Suda, P. Pescatore, T. Koopmans, U. Everling, K. Bahlmann, Y. Galmot i R. Joliét, suci,

nezavisni odvjetnik: P. VerLoren van Themaat,

tajnik: D. Louterman, administratorica,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za Michela Humblota, tužitelja u glavnom postupku, Y. Canus, odvjetnik pri odvjetničkoj komori u Mulhouseu,
- za francusku vladu, P. Pouzoulet, u svojstvu agenta,
- za Komisiju Europskih zajednica, G. Berardis, u svojstvu agenta,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 20. ožujka 1985., donosi sljedeću

PRESUDU

- 1 Odlukom od 17. travnja 1984., koju je Sud zaprimio 26. travnja 1984., Tribunal de grande instance de Belfort (Okružni sud u Belfortu, Francuska) uputio je Sudu, na temelju članka 177. Ugovora o EEZ- u, zahtjev za prethodnu odluku o tumačenju članka 95. Ugovora o EEZ- u.
- 2 Zahtjev je upućen u sklopu spora između Michela Humblota i directeura general des impots (glavni direktor za poreze), u kojem M. Humblot traži povrat posebnog poreza koji se naplaćuje na određena vozila.
- 3 Iz spisa proizlazi da u Francuskoj postoje dvije različite vrste godišnjih poreza za motorna vozila. Prvi je diferencijalni porez koji se plaća za automobile u kategoriji do i uključujući 16 KS (snaga za potrebe porezne kategorizacije), a drugi je posebni porez za vozila porezne kategorije iznad 16 KS. Dok se iznos diferencijalnog poreza progresivno i ujednačeno povećava u skladu s poreznim kategorijama snage, posebni porez naplaćuje se po jedinstvenoj i znatno većoj stopi.
- 4 M. Humblot je 1981. postao vlasnik automobila koji za potrebe oporezivanja ulazi u kategoriju automobila snage od 36 KS. Prije početka upotrebe vozila M. Humblot morao je platiti posebni porez, koji je u to doba iznosio 5 000 FRF. Nakon što je taj iznos platio, M. Humblot je poreznoj upravi podnio prigovor u kojem traži povrat razlike između tog iznosa i najvišeg iznosa diferencijalnog poreza (koji je u to doba iznosio 1 100 FRF).
- 5 Njegov je prigovor odbijen, pa je protiv directeura general des impots (glavni direktor za poreze) podnio tužbu pred Tribunal de grande instance de Belfort (Okružni sud u Belfortu), tvrdeći da je nametanje posebnog poreza protivno člancima 30. i 95. Ugovora.
- 6 S obzirom na tu tvrdnju Tribunal de grande instance (Okružni sud) uputio je Sudu sljedeće prethodno pitanje:

„Trebali li članak 95. Ugovora o osnivanju Europske ekonomske zajednice, u vezi s bilo kojom odredbom ili temeljnim načelom Ugovora, tumačiti na način da se njime sprječava (i ako je tako, pod kojim uvjetima) državu članicu da nametne poseban porez na proizvode iz druge države članice koje ona sama ne proizvodi, ali za koje se može pretpostaviti da su slični ili konkurentni, u smislu prethodnih odluka Suda, domaćim proizvodima? I posebno, dopušta li se člankom 95. Ugovora državama članicama da nametne posebne poreze kao što je posebni porez koji se u Francuskoj plaća za vozila u kategoriji snage iznad 16 KS, ako se takva vozila ne proizvode u toj državi, nego u nekim drugim državama Zajednice?”
- 7 Iz spisa proizlazi da je bit pitanja u tome zabranjuje li se člankom 95. naplata posebnog fiksnog poreza na automobile koji prekoračuju određenu kategoriju snage za potrebe oporezivanja, a čiji je iznos nekoliko puta veći od najvećeg iznosa progresivnog poreza koji se plaća za automobile snage svrstane u nižu kategoriju za potrebe oporezivanja, ako tom posebnom porezu podliježu samo uvezani automobili, i to osobito iz drugih država članica.
- 8 U očitovanjima podnesenim Sudu M. Humblot ističe da se posebni porez odnosi samo na uvezana vozila, jer nijedan francuski automobil nije za potrebe oporezivanja svrstan

u kategoriju iznad 16 KS. M. Humblot tvrdi da su unatoč tomu vozila u kategoriji do i uključujući 16 KS i vozila u kategoriji iznad 16 KS potpuno usporediva u pogledu radnih svojstava, cijene i potrošnje goriva. On stoga tvrdi da je francuska država, time što je samo na uvezena vozila nametnula poseban porez čiji je iznos mnogo veći od iznosa diferencijalnog poreza, dovela do diskriminacije koja je protivna članku 95. Ugovora.

- 9 Francuska vlada pak smatra da posebni porez nije protivan ni prvom ni drugom stavku članka 95. Naime, ona tvrdi da se posebni porez obračunava samo na luksuzna vozila, koja u smislu prvog stavka članka 95. nisu slična automobilima za koje se plaća diferencijalni porez. Osim toga, premda francuska vlada priznaje da neka vozila iz kategorije do i uključujući 16 KS s nekim vozilima iz kategorije iznad 16 KS jesu u odnosu tržišnog natjecanja pa se stoga drugi stavak članka 95. Ugovora na njih odnosi, ona tvrdi da posebni porez ipak nije protivan toj odredbi jer nije dokazano da taj porez ima učinak zaštite domaćih proizvoda. Tvrdi kako zapravo nema dokaza da će potrošač koji je možda odvrćen od kupnje vozila iznad 16 KS kupiti automobil francuske proizvodnje od 16 KS ili manje.
- 10 Komisija smatra da je posebni porez protivan prvom stavku članka 95. Ugovora. Ona tvrdi da su svi automobili, bez obzira na poreznu kategoriju snage, slični u smislu sudske prakse Suda. Zbog toga država članica više ne smije diskriminirati uvezena vozila u odnosu na vozila domaće proizvodnje. Iznimka je dopuštena jedino kada država članica različito oporezuje proizvode, čak i jednake, na temelju neutralnih kriterija koji su u skladu s ciljevima ekonomske politike usklađenima s Ugovorom, pri čemu se izbjegava diskriminacija između domaćih i uvezenih proizvoda. Komisija, međutim, tvrdi kako kriterij kojim se Francuska vodi u ovom slučaju, a to je kategorizacija snage za potrebe oporezivanja, nije primjeren ciljevima ekonomske politike kao što je na primjer nametanje većih poreza luksuznim proizvodima ili vozilima s velikom potrošnjom goriva. U skladu s tim Komisija smatra da je posebni porez, koji je gotovo pet puta veći od najvećeg iznosa diferencijalnog poreza, a koji pogađa samo uvezena vozila i kojim se ne nastoji postići cilj ekonomske politike usklađen s Ugovorom, protivan prvom stavku članka 95. Ugovora.
- 11 Vlada Ujedinjene Kraljevine smatra da su vozila koja prekoračuju 16 KS tržišna konkurencija automobilima niže porezne kategorije snage, iz čega slijedi da je posebni porez protivan drugom stavku članka 95. Ugovora zbog toga što potrošače odvraća od uvezenih automobila u korist francuskih prestižnih modela.
- 12 U prvom redu valja naglasiti da u skladu s trenutnim stanjem prava Zajednice, države članice imaju slobodu nametnuti proizvodima kao što su automobili poreze na vozila čiji se iznos progresivno povećava ovisno o objektivnom kriteriju, kao što je porezna kategorija snage, koji se može odrediti na različite načine.
- 13 Takav je sustav nacionalnog poreza, međutim, usklađen s člankom 95. samo ako nema ni diskriminirajući ni zaštitni učinak.
- 14 To ne vrijedi za sustav o kojem je riječ u glavnom postupku. U sklopu tog sustava postoje dva različita poreza: diferencijalni porez koji se progresivno povećava i obračunava na automobile koji ne prekoračuju određenu poreznu kategoriju snage i fiksni porez na automobile koji prekoračuju tu kategoriju i koji je gotovo pet puta veći

od najvećeg iznosa diferencijalnog poreza. Iako taj sustav ne sadržava formalnu razliku utemeljenu na podrijetlu proizvoda, ima jasno izražena diskriminirajuća ili zaštitna obilježja protivna članku 95., jer je kategorija snage prema kojoj se određuje obveza plaćanja posebnog poreza utvrđena na takvoj razini da se posebni porez plaća samo za automobile koji su uvezeni, i to posebno iz drugih država članica, dok se za sve automobile domaće proizvodnje plaća izrazito povoljniji diferencijalni porez.

- 15 Kada ne bi trebali razmišljati o iznosu posebnog poreza, potrošači koji traže usporedive automobile s obzirom na veličinu, udobnost, stvarnu snagu, troškove održavanja, izdržljivost, potrošnju goriva i cijenu birali bi, dakako, među automobilima i iznad i ispod kritične kategorije snage koju je propisalo francusko pravo. Međutim, obveza plaćanja posebnog poreza podrazumijeva mnogo veće povećanje poreza nego što je slučaj pri prelasku iz jedne kategorije automobila u drugu u sustavu progresivnog oporezivanja koji sadržava uravnotežene razlike, a takav je sustav na kojem se temelji diferencijalni porez. Dodatni porez koji proizlazi iz toga mogao bi u očima potrošača poništiti prednosti koje određeni automobili uvezeni iz drugih država članica možda imaju u odnosu na usporedive automobile domaće proizvodnje, osobito zbog toga što se posebni porez plaća tijekom nekoliko godina. U tim okolnostima posebnim se porezom ograničava broj sudionika tržišnog natjecanja u kojem sudjeluju automobili domaće proizvodnje, te je on stoga protivan načelu neutralnosti koje nacionalni porezi moraju poštovati.
- 16 S obzirom na navedena razmatranja, na pitanje nacionalnog suda valja odgovoriti da se člankom 95. zabranjuje naplata posebnog fiksnog poreza na automobile koji prekoračuju određenu kategoriju snage za potrebe oporezivanja, čiji je iznos nekoliko puta veći od najvećeg iznosa progresivnog poreza koji se plaća na automobile sa snagom svrstanom u nižu kategoriju za potrebe oporezivanja, ako tom posebnom porezu podliježu samo automobili koji se uvoze, i to osobito iz drugih država članica.

Troškovi

- 17 Troškovi podnošenja očitovanja Sudu koje su imale francuska vlada, vlada Ujedinjene Kraljevine i Komisija Europskih zajednica ne nadoknađuju se. Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka.

Slijedom navedenog,

SUD,

odlučujući o pitanju koje mu je uputio Tribunal de grande instance de Belfort (Okružni sud u Belfortu) odlukom od 17. travnja 1984., odlučuje:

Člankom 95. Ugovora o EEZ-u zabranjuje se naplata posebnog fiksnog poreza na automobile koji prekoračuju određenu kategoriju snage za potrebe oporezivanja, čiji je iznos nekoliko puta veći od najvećeg iznosa progresivnog poreza koji se plaća na automobile sa snagom svrstanom u nižu kategoriju za potrebe oporezivanja, ako tom posebnom porezu podliježu samo automobili koji se uvoze, i to osobito iz drugih država članica.

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourggu 9. svibnja 1985.

[Potpisi]

* Jezik postupka: francuski

RADNI PRIJEVOD